

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДІЛОВА УКРАЇНСЬКА МОВА

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	172 Електронні комунікації та радіотехніка
Назва освітньо-професійної програми	Телекомунікації та радіотехніка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Телекомунікацій та радіотехніки
Кафедра	Лінгводидактики та іноземних мов
Статус навчальної дисципліни	ОК-1 ОПП «Телекомунікації та радіотехніка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Московчук Наталя Миколаївна
moskovchuknata85@gmail.com

Рабецька Надія Леонідівна
<mailto:nadezhdarabetskaya75@gmail.com>

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Навчальна дисципліна «Ділова українська мова» є дисципліною практичного циклу підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти (бакалаврського). Метою нормативної дисципліни є усвідомлення системи української мови і розкриття особливостей її функціонування в межах професійного спілкування. Основні завдання дисципліни: формування національно-мовної особистості на основі професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих

	компетенцій (лінгвістичних, соціолінгвістичних і прагматичних) для забезпечення ефективного спілкування у професійному середовищі.
Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни “Ділова українська мова” є: <ul style="list-style-type: none"> – формування комунікативної компетентності здобувачів; – набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей здобувачів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; – вироблення навичок оптимальної мовленнєвої поведінки у професійній царині: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-11. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК-5. Здатність використовувати нормативну та правову документацію, що стосується інформаційно-телекомунікаційних мереж, телекомунікаційних та радіотехнічних систем (закони України, технічні регламенти, міжнародні та національні стандарти, рекомендації Міжнародного союзу електрозв’язку і т.п.) для вирішення професійних завдань. СК-14. Готовність до вивчення науково-технічної інформації, вітчизняного і закордонного досвіду з тематики інвестиційного (або іншого) проекту засобів телекомунікацій та радіотехніки.
Результати навчання	ПРН-14. Вміння управлінсько-організаційної роботи у колективі (бригаді, групі, команді тощо), вміння оцінювати та розподіляти завдання між співробітниками та нести відповідальність за результати своєї та колективної роботи. ПРН-15. Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: практичні заняття – 44 години, самостійна робота – 76 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1-му семестрі

Програма дисципліни

Тема 1.	<p style="text-align: center;"><i>Основи професійного спілкування: законодавчий, нормативний та стильовий аспекти</i></p> <p>1.1. Поняття національної та літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Мовна, мовленнєва, комунікативна компетенції . Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.</p> <p>1.2. Основи культури української мови. Мова й культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця. Словники у професійному мовленні. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет.</p> <p>1.3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Функціональні стилї української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилїв. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового й розмовного стилїв. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.</p>
Тема 2.	<p style="text-align: center;"><i>Професійна комунікація</i></p> <p>2.1. Спілкування й комунікація. Функції спілкування. Види, типи й форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування.</p> <p>2.2. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Мовні засоби переконання. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати. Особливості усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.</p>
Тема 3.	<p style="text-align: center;"><i>Ділові папери як складова професійного дискурсу</i></p> <p>3.1. Класифікація документів. Національний стандарт України. Склад реквізитів документів. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.</p> <p>3.2. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.</p>
Тема 4.	<p style="text-align: center;"><i>Наукова комунікація як складова фахової діяльності</i></p> <p>4.1. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Історія й сучасні проблеми української термінології. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціальна термінологія. Термінологія фаху. Способи творення термінів фаху. Нормування, кодифікація й стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.</p> <p>4.2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Особливості наукового тексту й професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлювання результатів наукової діяльності. Науковий етикет фаху.</p> <p>4.3. Проблеми перекладу й редагування фахових наукових текстів. Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.</p>

Список рекомендованих джерел

1. Динікова, Л. Ш. Українська мова за професійним спрямуванням (для здобувачів технічних спеціальностей) : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 138 с.
2. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.
3. Український правопис / Нац. акад. наук України; ред. Є. І. Мазніченко, В. Є. Македон, С. В. Шарабанова. Київ : Наукова думка, 2019. 390 с.
4. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посібник. Київ : «Академвидав», 2010. 213 с.
5. Стахів М. Український комунікативний етикет : навч. посібник. Київ : Знання, 2008. 248 с.

Інформація про консультації

Щовівторка протягом 2024-2025 навчального року з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 201 – доц. Московчук Н. М.

Щоп'ятниці протягом 2024-2025 навчального року з 11⁰⁰ до 12⁰⁰ – доц. Рабецька Н. Л.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам з навчальної дисципліни «Ділова українська мова», є сумою балів отриманих за усне опитування під час практичних занять, доповіді, презентації та творчі завдання, виконання комплексу вправ.

Відвідування: присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою.

Дотримання принципів академічної доброчесності: підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: здобувачам освіти необхідно шляхом відвідування консультацій відпрацювати пропущені заняття та здати всі передбачені завдання